

PSIHOLOGIA EDUCAȚIEI

Pană Anca Elena

Ce *ESTE* și CE *NU ESTE* un profesor/cadru didactic?

1

2

3

4

Clasa școlară *nu este* un spațiu unde, după un ritual academic, se tratează un subiect din programă.

Profesorul le *modelează comportamentele sociale*, le *întărește încrederea în forțele proprii* și îi ajută să *își găsească identitatea*.

Profesorul *nu este* doar persoana care propune conținuturi, formulează sarcini și cere anumite conduite.

Ce *ESTE* și *CE NU ESTE* un profesor/cadru didactic?

Profesorul *stimulează și întreține curiozitatea* elevilor pentru lucruri noi.

În clasă se învață mai mult decăt o materie, *se învață o lecție de viață*.

Ce calități sunt necesare pentru a fii un ”profesor bun”?

1

Care sunt aceste calități?

2

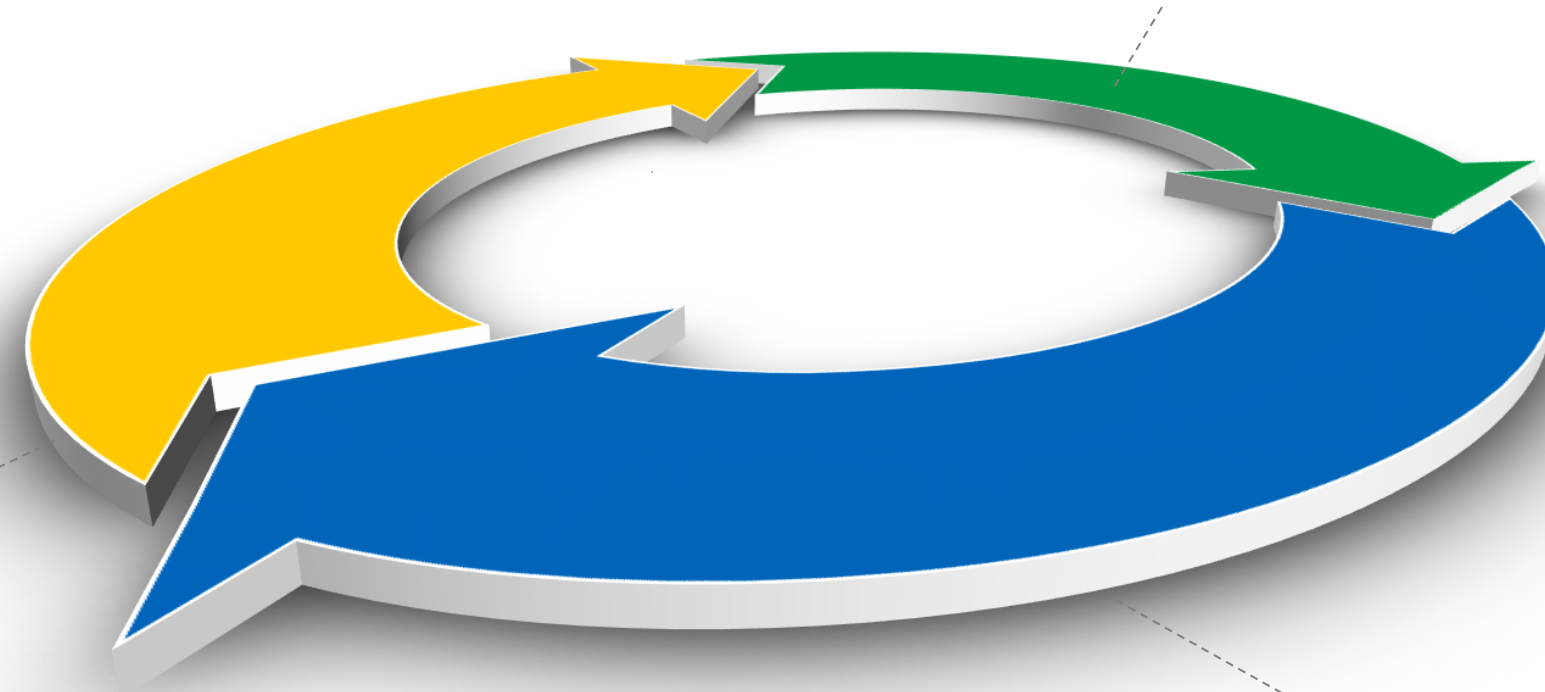
Sunt ele înnăscute sau dobândite?

3

Poți învăța să fii un ”*bun profesor*”?

”Arta de a-i învăța pe alții” reprezintă un dat natural, sau o meserie care se învață ca oricare altă meserie?

Principala calitate a profesorului este **vocația pedagogică**, exprimată în „**a te simți chemat, ales pentru această sarcină și apt pentru a o îndeplini**”. (Rene Hubert – 1965)

Vocației pedagogice îi sunt caracteristice trei elemente: iubirea pedagogică, credința în valorile sociale și culturale, conștiința responsabilității față de copil, față de întreaga umanitate.

Importanța trăsăturilor de personalitate ale profesorilor, care acompaniază actul educațional și influențează rezultatele procesului de învățare – **aptitudinea pedagogică**

M.A. Blocli (1968) consideră că „**arta pedagogică**,..., se întemeiază în mare parte pe un dar, pe care candidații la funcția de profesor îl au sau nu îl au, însă, o bună formare (a profesorului) poate ajuta acest dar să se dezvolte.

ABILITĂȚILE DE BAZĂ:

- a) **Ascultarea activă**
- b) **Observarea**
- c) **Adresarea întrebărilor**
- d) **Oferirea de feed-back constructiv**
- e) **Furnizarea de informații**
- f) **Parafrizarea**
- g) **Sumarizarea**
- h) **Reflectarea**

Ascultarea activă

Ascultarea activă este un proces psihologic care permite atribuirea unui sens celor auzite, dar și oferirea de feedback spuselor acestuia, cu scopul de a-i comunica faptul că auzim și înțelegem ceea ce interlocutorul ne transmite.

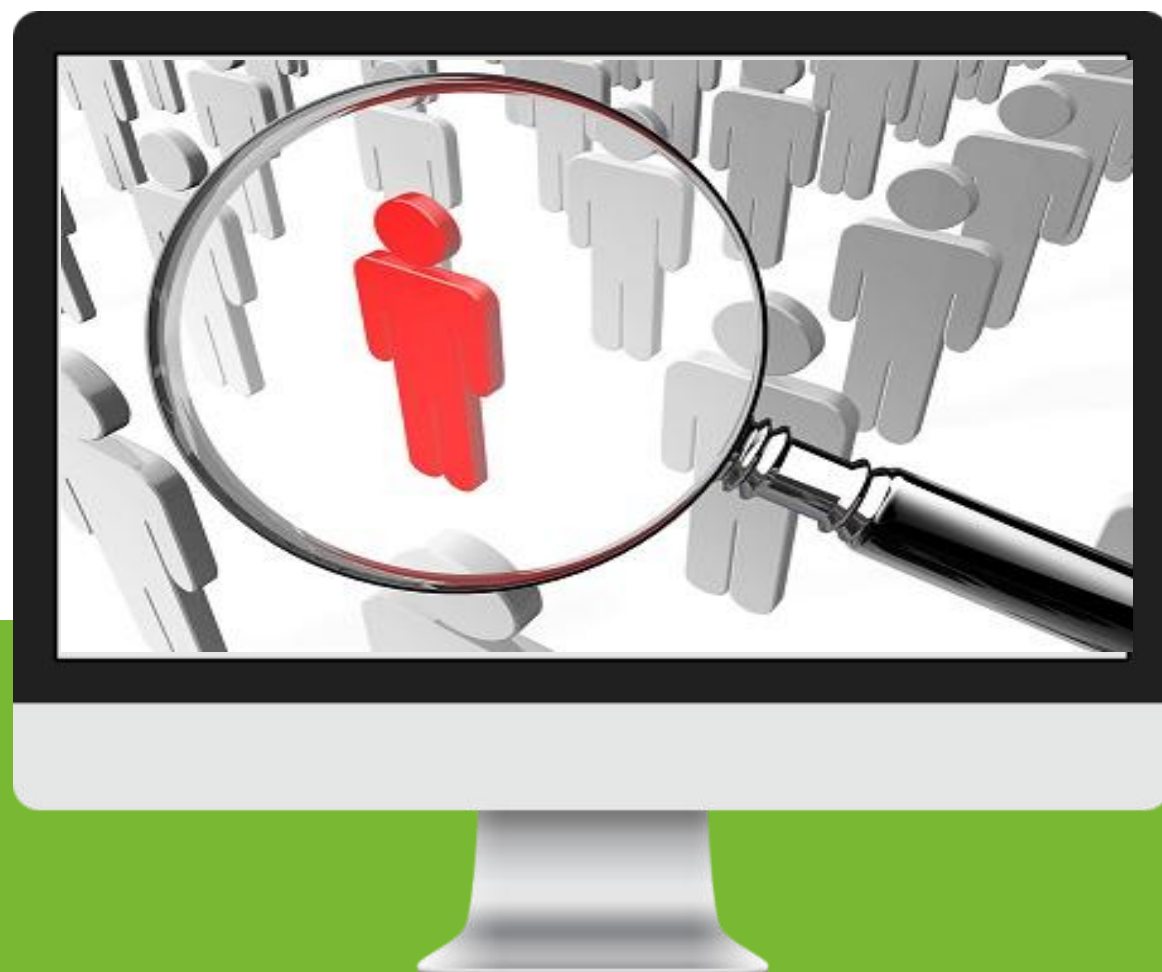
Există anumite tehnici cu ajutorul căroara putem să ne dezvoltăm capacitatea noastră de ascultare activă, printre care:

- ✓ să acordăm celorlalți timpul necesar să se exprime, chiar dacă timpul, de cele mai multe ori reprezintă un factor de stres;
- ✓ să nu întrerupem interlocutorul și să ascultăm frazele pentru că acesta se poate bloca și putem părea nepoliticoși;
- ✓ să menținem contactul vizual cu interlocutorul, arătându-i astfel că îl ascultăm;
- ✓ să ne concentrăm atenția pe ceea ce ni se spune, pe limbajul nonverbal și pe tonul vocii;
- ✓ să folosim mijloace nonverbale, cum ar fi datul din cap, ș.a.;
- ✓ să adresăm întrebări de clarificare acolo unde avem neclarități;
- ✓ să rezumăm cele discutate.

Abilitățile de observare permit o înțelegere mai reală a mesajului transmis.

Este important să nu se facă trecerea de la simpla observare a unor comportamente la interpretări personale ale acestora care pot duce la inferențe asupra personalității elevilor.

Adresarea întrebărilor

Întrebările reprezintă o parte importantă în procesul de comunicare didactică, însă este foarte important să luăm în considerare următoarele aspecte când punem întrebări:

- ✓ să folosim întrebarea potrivită;
- ✓ să conștientizăm efectul pe care poate să îl aibă întrebarea;
- ✓ să utilizăm tonul potrivit;
- ✓ să verificăm gradul de înțelegere a ascultătorului;
- ✓ să evităm jargonul.

Câteva exemple:

- ✓ *"Ai putea să-mi descrii situația X ?"*
- ✓ *"Ce s-a întâmplat?"*
- ✓ *"Cum ai vrea să fii peste 5 ani?"*
- ✓ *"Ai putea să-mi spui mai multe despre ... ?"*

Oferirea de feed-back constructiv

Feedback-ul este procesul prin care receptorul răspunde celui care ascultă.

Un feedback constructiv poate fi considerat un adevărat proces de învățare care funcționează ca un real sprijin și oferă posibilitatea de a alege.

Un feedback constructiv susține dezvoltarea personală a oamenilor.

Cum procedăm pentru a da un feedback constructiv?

- ✓ Începem cu aspectele pozitive (rol de încurajare și de sprijin);
- ✓ feed-back-ul trebuie să fie unul descriptiv în care să nu se folosească evaluarea și critica;
- ✓ formulăm un feedback specific;
- ✓ formulăm un feedback care oferă alternative, sugestii, fără să se rezume la o simplă critică;
- ✓ este necesar ca feed-back-ul să fie oferit imediat după eveniment;
- ✓ feed-back-ul trebuie să se adrese comportamentului persoanei și nu persoanei în general.

În funcție de cunoștințele pe care elevii le au, cadrul didactic oferă informații noi, corecte, într-o manieră care duce la înțelegerea acestora.

Parafrizarea

- ✓ **Parafrizarea** reprezintă *abilitatea de a prelua și retransmite către interlocutor cele mai importante informații din discurs*, reflectând asupra spuselor și sentimentelor acestuia.
- ✓ Prin **parafrizare**, conținutul celor spuse de interlocutor este *redat prin cuvintele noastre*, fapt care pune materialul într-o perspectivă ușor diferită.
- ✓ Prin **parafrizare**, arătăm interlocutorului că *urmărim cu atenție ceea ce ne spune, și că înțelegem cu exactitate sentimentele și sensul celor spuse de acesta*.

✓ **Câteva exemple:**

"Ceea ce spui tu se referă la ..."

"Cu alte cuvinte ..."

Sumarizarea

Sumarizarea este modalitatea de a concentra într-o manieră organizată cele mai importante aspecte ale discursului interlocutorului.

Ea se utilizează pentru **stabilirea priorităților și alternativelor de abordare a unei teme sau pentru clarificarea perspectivelor de abordare a aceluși subiect.**

Reflectarea este exprimarea înțelegerii de către profesor, atât a conținutului informațional, cât și a stării emoționale transmise de elev, validându-i trăirile emoționale.

Reflectarea dă elevului **sentimentul că este ascultat și că ceea ce exprimă sau trăiește este important.**

ATITUDINILE CADRULUI DIDACTIC:

- a) Acceptarea necondiționată
- b) Empatia
- c) Congruența
- d) Colaborarea
- e) Gândirea pozitivă
- f) Responsabilitatea

Atitudinea este totul?

Atitudine pozitivă

Gândire pozitivă

Acțiuni pozitive

Rezultate pozitive

„Cea mai mare descoperire a tuturor timpurilor este că o persoană poate să își schimbe viitorul, schimbându-și atitudinea!”

Oprah Winfrey

